

Statens Planteavlsvforsøg

1422. MEDDELELSE

80. ÅRGANG 1. JUNI 1978

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

Statens Forsøgsstation, Ødum, 8370 Hadsten

Græsarter i renbestand og i blanding til slæt

Peter Winther

Ved anlæg af græsmarker udsås ofte 2 eller flere græsarter i blanding. Formålet hermed er at få en græsbestand, der kan tilpasses og udnytte de varierende vækstvilkår bedre end en bestand, der er baseret på en enkelt art.

I denne meddelelse omtales resultater fra forsøg, der blev anlagt med henblik på at sammenligne forskellige græsarter ved dyrkning både i renbestand og i blanding. Resultaterne er foreløbige, idet forsøgene videreføres, og en beretning om endelige resultater udsendes efter forsøgenes afslutning.

Forsøgsplan og forsøgenes gennemførelse

Følgende arter blev udsået i renbestand:

Art	Sort	Udsæd, kg frø pr. ha
Alm. rajgræs	Melino	20
Engsvingel	Winge Pajbjerg	22
Timothe	Topas Øtofte	10
Hundegræs	Unke Pajbjerg	15

Frø af de 4 arter blev blandet i 2-komponentblandinger, og hver art indgik i blanding med hver enkelt af de øvrige arter med henholdsvis $\frac{2}{3}$ og $\frac{1}{3}$ af udsæden i renbestand. Den fuldstændige plan for såning af udlæg fremgår af tabel 2.

Såningen blev udført om foråret. Som dæksæd blev anvendt Mona byg, der blev gødet med ca. 50 kg kvælstof pr. ha.

I forsøgsplanen indgik endvidere 3, 4 og 5 slæt pr. år samt gødsning med henholdsvis 400 og 600 kg kvælstof pr. ha og år.

Kvælstofgødningen blev fordelt således på de enkelte slæt:

Slæt nr.	(400 N)	kg N pr. ha (600 N)
	3 slæt	
1	180	270
2	120	180
3	100	150
	4 slæt	
1	160	240
2	100	150
3	80	120
4	60	90
	5 slæt	
1	140	210
2	80	120
3	80	120
4	60	90
5	40	60

Efter planen skulle forsøgene gennemføres på grundlag af udlæg i 2 år (1974 og 1975), men på grund af tørke lykkedes det ikke at frembringe et tilfredsstillende udlæg af timothe og engsvingel hverken i 1975 eller 1976. Meddelelsen omhandler derfor kun 2 forsøg, der blev anlagt på god sandmuldet jord ved Borris og på lerjord ved Ødum i 1974 og afsluttet efter 2. brugsår i 1976.

I 1975 blev der på samme ejendom udsået ca. $\frac{3}{4}$ ha med Tern-byggen, som i laboratoriet havde vist 36,5% kerner inficeret med Drechslera-arter; sandsynligvis kun sribesye.

Optælling i juli 1975 i denne mark, der i øvrigt som følge af ugunstige vejrforhold blev sået ad 2 gange, viste at der efter såning den 26/3 fandtes ca. 40 pct. angrebne (visnende) planter, men efter såning den 9/4 kun ca. 10 pct. Ved høst blev kornet fra de to såtider slået sammen og det blev ved Statsfrøkontrollen undersøgt, hvilken infektionsprocent, der var i partiet, som skulle bruges til afsvampningsforsøg i 1976. Resultaterne heraf viser, ifølge oversigt over forsøg og undersøgelser i Landbo- og Husmandsforeningerne 1976 s. 55, at der var 98 pct. angreb af *D. gramina* og *D. teres*, og ved undersøgelse i væksthushuset blev der fundet 23 pct. sribesye, i øvrigt det samme som man fandt i gns. af 10 forsøg med det pågældende parti. Der blev ikke fundet bladpletsyge i væksthushusetundersøgelsen.

I 1975 blev der i lighed med 1974 udtaget prøver i en sund Lofa-bygmark, liggende øst for den angrebne Tern-byg. De udtagne prøver undersøgte i laboratoriet efter Statsfrøkontrollens analysemetode.

Resultater

Frekvensen af *Drechslera* på Tern-byggen (smittekilden) er steget fra 36,5 i 1974 til 92 i 1975,

hvilket også stemmer godt med stigningen i angreb af sribesye i marken, (fra 10 til 40 pct.) og tillige med det, der blev fundet ved Statsfrøkontrollen 1975.

Smittespredningen til Lofa-byggen fulgte begge år det samme mønster, men var dog tydeligt mere udtalt i 1975, hvor Tern-byggen var stærkest angrebet.

Figuren viser, at der er en risiko for smitte fra bygmarker med stærke angreb af sribesye (og formodentlig også bladpletsyge).

Der foreligger ikke en bestemmelse af »naturligt« angrebsniveau af bladpletsyge i Lofa-byggen, hvorfor det er uvist, hvor langt smitteniveauet kunne være nået ned længere inde i marken.

Konklusion

Disse orienterende undersøgelser viser, at der er en risiko for, at fremavlbygmarker kan smittes med sribesye (og bladpletsyge), hvis de placeres nær op ad angrebne bygmarker. Ved inspektion af fremavlsmarker bør man således være opmærksom på, om der forekommer nabomarker med stærke angreb af sribesye og bladpletsyge.

Ved fortsatte undersøgelser vil man søge at klarlægge, hvor stor denne risiko er, ligesom der vil blive foretaget nærmere iagttagelser over spredningsafstande såvidt muligt for begge sygdomme.